

Бабінська С.Я.
аспірант кафедри обліку та аналізу,
Стельмах Х.П.
аспірант кафедри менеджменту та міжнародного підприємництва
Національний університет «Львівська політехніка»

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ТА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ ЯК ВЗАЄМОДОПОВНЮЮЧІ ЕЛЕМЕНТИ

Проблеми зовнішнього та внутрішнього інвестиційного середовища (клімату) створюють підґрунтя для пошуків способів ефективного управління інвестиційним розвитком та основними засобами підприємств. Інвестиційна діяльність підпорядковується довгостроковим цілям розвитку підприємства і повинна здійснюватись із врахуванням певної перспективи, оскільки економічною суттю інвестицій є відмова від поточного споживання для отримання доходів у майбутньому. Діяльність підприємства в умовах конкуренції є ефективною при чітко визначеній науковій методології здійснення перспективного управління інвестиційною діяльністю, ефективним інструментом якого виступає інвестиційна стратегія.

Відомий французький економіст П. Массе стверджував, що інвестування є актом обміну задоволення сьогоденної потреби на очікуване задоволення її у майбутньому за допомогою інвестиційних благ [1]. Відзначимо, що приведені визначення має суто психологічне значення.

При цьому Дж. Кейнс трактував інвестиції, як поточний приріст цінностей капітального майна внаслідок виробничої діяльності даного періоду, це частина доходу за даний період, яка не була використана на споживання [2].

Інвестування є одним з основних видів економічної діяльності, адже завдяки реалізації інвестиційного процесу підприємство досягає соціального ефекту та збільшення прибутку, розширення виробництва.

*сформовано авторами

Рис. 1. Основні аспекти інвестиційного розвитку підприємства

Проблеми інвестиційного розвитку підприємств в умовах сучасної економіки країни потребують негайного вирішення, враховуючи перелічені аспекти на рис.1. Підприємства за обставини структурних і функціональних змін економіки завдяки інвестуванню в інноваційну діяльність можуть досягти високих економічних показників, зокрема зростання прибутку та збільшення обсягу виробництва продукції. Інновації є передумовою розвитку підприємств та основною рушійною силою підприємства. Інноваційні можливості підприємств залежать від суспільного призначення, стратегічної спрямованості, галузевої приналежності.

У Господарському кодексі України [3] визначено такі основні напрямки інноваційної діяльності:

- проведення наукових досліджень і розробок, спрямованих на створення об'єктів інтелектуальної власності, науково-технічної продукції;
- розробляння, освоєння, випуск і розповсюдження принципово нових видів техніки і технології;
- розробляння і впровадження нових ресурсозберігаючих технологій, призначених для покращення соціального й екологічного становища;
- технічне переозброєння, реконструкція, розширення, будівництво нових підприємств, що здійснюються вперше як промислове освоєння виробництва нової продукції або впровадження нової технології.

Проте, для створення сприятливих умов розвитку інноваційної діяльності необхідно забезпечити певні умови. Першою з них є наявність підкріпленого купівельною спроможністю попиту, фактичного чи потенційного, або ж можливості його формування (для принципово нових товарів – виробів чи послуг), тобто наявність ринкового потенціалу, що визначає можливості ринку сприйняти інновації певного типу і спрямованості, які може розробити і запропонувати на ринку конкретне підприємство.

Другою умовою є можливість втілення досягнень науки і техніки в конкретні товари, здатні задовольнити попит споживачів, – тобто інноваційний потенціал розроблювача інновацій та ефективна реалізація стратегії розвитку.

Третьою – економічна можливість (і доцільність) підприємства-інноватора розробити (хоча це й не обов'язково, оскільки нові ідеї, технології і т. ін. можна придбати), виготовити й просувати інновації на ринку – тобто виробничо-збутовий потенціал. Тут ідеться не просто про виробництво і збут (включаючи створення й стимулювання попиту), а також про успішну реалізацію інвестиційно-інноваційного потенціалу.

Отже, інноваційна діяльність має шанси на успіх за наявності, як мінімум, трьох згаданих умов, оскільки відсутність хоча б однієї з них унеможливорює розвиток підприємства інноваційним шляхом [4, с. 263].

Здійснення інноваційної та інвестиційної діяльності забезпечує підприємству покращення його функціонування загалом, надає конкурентні і економічні переваги тощо. Однак, попри наявність переваг інвестиційно-інноваційної діяльності, її властивий високий ступінь ризику та невизначеності, оскільки результати є важко передбачуваними.

1. Массе П. Критерии и методы оптимального определения капитальных вложений / П. Массе; [пер. с франц. Ф. Р. Окуневой и А. И. Гладшиевского; науч. ред и вступит статья А.В. Жданко]. – М. : — Статистика, 1971. 2. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег / Дж. М. Кейнс; [пер.с англ.]; общ. ред. Л. П. Куракова. – М. : Гелиос АРВ, 1999. – 352 с. 3. Господарський Кодекс України: від 16.01.2003 № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>. 4. Економіка й організація інноваційної діяльності: Підручник / О.І. Волков, М.П. Денисенко, А. П. Гречан та ін.; Під ред. проф. О.І. Волкова , проф. М.П. Денисенка. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 960 с.